

Svenska språkets historia 16, Lund
Charlotta af Hällström-Reijonen
Institutet för de inhemska språken

Främmande inflytande på svenskan i Finland

Ända sedan 1100-talet har man talat både svenska och finska i det som i dag är Finland. Även om det administrativt dominerande språket var svenska ända till 1800-talet har majoriteten av befolkningen i Finland alltid varit finskspråkig. Officiell statistik över språkförhållandena i Finland började göras först 1880, men historiker som har undersökt språkförhållandena i Finland beräknar att de svenskspråkigas procentuella andel var kring 20 procent under 1700-talets senare hälft och cirka 14 procent vid mitten av 1800-talet. (Kuvaja 2019.)

Svenskan och finskan har alltså i Finland levt sida vid sida under många århundraden och påverkan har skett i bägge riktningarna. Påverkan mellan de två språken har emellertid varit asymmetrisk. Medan det finska språket har påverkats i rätt stor utsträckning av svenskan (Häkkinen 2019) har svenskan inte påverkats särskilt mycket, förutom i fråga om ett litet antal lånord. Men detta gäller standardsvenskan. I den finländska svenskan hittar vi finsk påverkan inom uttal, ordförråd, fraseologi, morfologi, semantik, syntax, pragmatik.

Även om det finska inflytandet på svenskan i Finland är mest påtagligt kan vi också skönja spår av andra språk. Eftersom Finland var en del av det ryska imperiet under mer än hundra år (1809–1917) har ryskan självfallet gjort avtryck. Men hur stort var det ryska inflytandet egentligen, och ser vi fortfarande spår av ryskan i dag?

I min föreläsning kommer jag inte att lägga tyngdpunkten vid en viss språkhistorisk period. När jag behandlar uttalet rör jag mig i tidigare skeden av språkutvecklingen, men i övrigt ger jag en översikt från ungefär mitten av 1700-talet till nutid.

Källor:

Kuvaja, Christer 2019: Språkkontakt och tvåspråkighet i 1700- och 1800-talens Finland I: Marika Tandefelt (red.): Finländsk svenska från medeltid till 1860. Svenskan i Finland – i dag och i går III:1. Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland. S. 317–354.

Häkkinen, Kaisa 2019: Svenska lånord i finskan. I: Marika Tandefelt (red.): Finländsk svenska från medeltid till 1860. Svenskan i Finland – i dag och i går III:1. Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland. S. 385–398.